

A bányá- és energiatárgyi minisztérium jelentése az 1950 december 30-i tatabányai szerencsétlenségről

I. A tatabányai XII. akna 928-as munkahelyén volt a robbanás főfészke ahol az általános bányabiztonsági szabályzat (tábla) ellenére melámgáz jelenlétében paxittal robbantottak. A bányarendészeti szabályzat sújtóléges bányákban csak sújtólégbiztos robbanóanyag (nitrocetust) használatát engedélyezi.

A paxittal való robbantás eltiltása az üzemvezető feladata lett volna, de vétkes könnyelműségéből nem tiltotta meg, illetőleg nem akadályozta meg a paxittal történő robbantást.

A 928-as munkahely közelében volt egy omlasztott, azaz már kivált bányarész. Az omlasztásnál becslés szerint kb. 250-300 köbméter melámgáz halmozódott fel. A robbantásnál ez a melámgáz mennyiség felszabadult és előidézte a sújtólégrobbantást, amely a bányában különböző részeken sorozatosan szeptor-robbantást is kiváltott. A robbanás dinamikus hatása olyan nagymértékű volt, hogy a bányában területek a légvezetésre beépített légelező ajtókat szétdőlték és így az egész bányában levegő nélkül maradt. Ez okozta hogy a robbanás színhelyétől távolabb eső munkahelyeken foglalkoztatott bányászok, akiket a robbanás nem ért el, levegő hiányában a szerencsétlenség áldozatai lettek.

Hogy szerencsétlenség következett be, közrejátszott az is, hogy a melámgázos 928-as munkahelyet az előírás ellenére nem szellőztették meg megfelelően.

II. A szerencsétlenség következtében a bányában dolgozó 113 bányász közül 81 életét veszítette, 32 pedig kisebb-nagyobb sérülések árán megmenekült. Az utóbbiak közül 15 fő kórházi ápolás alatt áll. A robbanás léghatára, a legtovább pontokat véve, mintegy 6-700 méter távolságra terjedt ki, míg a dinamikai hatás, mely igen számos omlást és rombolást okozott, egészen a külszíningig hatott.

A dinamikai hatás valamennyi légtűt és parciális légvezetést megsemmisített. Igen súlyos kárt okozott a csillapító kábel-, cső- és jezhálózatban. A külszíning ható robbanás tönkrétege a hármas légtűt az aknarakodón szettel a légvezetést egészen addig

rövidre zárta, amíg a mentőcsapat a légtűtök helyre nem állította.

III. A felelősség megállapítása.

A tatabányai szénmedencében annak ellenére, hogy a XII. akna sújtóléges, a műszaki vezetés nem fordított kellő gondot annak kezelésére és nem tartotta be, illetve nem tartatta be az általános bányabiztonsági szabályzat idevonatkozó rendelkezéseit, figyelmen kívül hagyta a metán felgyülemelésből származó állandó veszélyt.

A bányarendészeti felügyelőség sem fordított kellő figyelmet a sújtólégszabályok megtartására és nem kifogásolta a helytelen szellőztetési és robbantási módszereket.

A fentiek folytán a XII. akna üzemvezetője is rendkívül felelőtlenül kezelte a sújtólégszétét, amellyel, hogy a XII. akna linkább sújtóléges a tatabányai medencében.

A vizsgálat során felmerült adatok alapján megállapított nyert Bende József bányamester és Becsák József főbányamester személyi felelőssége azért, mert:

a) a robbantást kiváltó munkahelyen nem volt meg az előírt (parciális szellőztetés, hanem csak fűtással szellőztették).

b) metán jelenlétében szabályellenesen robbantottak.

c) sújtólégszét helyen paxittal robbantottak, ami végeredményben a katasztrófát kiváltotta.

Becsák bányamester, mint az üzemvezető helyettese, a délelőtti műszakban a baleseti munkahelyen a déli órákban megjelent és az omlást munkatársának a metán jelenlétére tett észleletei ellenére intézkedést nem tett.

Figyelmekülvagy a főbányamester a munkahelyi homlokán elárt régebbi törésből származó körülményeket is, azt nem jelentette tovább az üzemvezetőnek és így nemcsak a második műszak, hanem a harmadik műszak is az előzősodotti munkahelyen nyert telepített.

Felelősség terheli ifj. Kornéli József bányakörvezetőt is, mert neki a metán előfordulását ellenőriznie és a munkahely kiürítése felől intézkednie kellett volna.

A nevezett három személyt a további eljárás végéig az illetékes hatóságoknak adták át.

Kik jogosultak nehéztesti munkájuk és vezető munkakörük alapján pótlóanyagokra

A belkereskedelmi miniszternek a Magyar Közlönyben megjelent rendelete közli azokat a munkaköröket, amelyekben a dolgozók a cukor- és finomliszt-előállítás szempontjából magasabb fejadagra jogosultak.

A rendeletben iparáganként megállapított nehéz testimunkát végző dolgozók, valamint a rendeletben megnevezett műszaki gazdasági és igazgatási vezetőket cukorfejadagra Budapest és a rendeletben felsorolt városokban 1,20 kg, az ország többi részén 1 kg. A havi finomliszt fejadagja az ország egész területén egységesen 2,40 kg.

A rendelet értelmében az állami üzemben, nehéz testimunkát végző dolgozó jogosult a 45 dkg-os cukor és 1,20 kg-os liszt-pótlógyere, akik az alábbi munkakörök egyikeben legalább hetenként 48 órán át dolgoznak:

Bányászati és kohászati: 1. Az összes földalatti dolgozó bányászok és külszíni rakodásban és szállításban foglalkoztatottak. 2. Kohászati és hengerműveléssel foglalkoztatottak (nem értendő bele a nem ipari csoport).

Vas-, fém- és gépipar: 1. Gépforgató, 2. magformázó, vas- és fémöntők, csapolók, formázók és kemencekezelők, homokfúvók, homokelőkészítők, öntvényfúvók, darukézők, edzők, hőkezelők, 4. fémcsiszolók, 5. fémnyomók, 6. kézi hegesztők (pont-hegesztők kivételével), 8. kézi és gépkovácsok, 9. lemezlakatosok, 10. szegelő lakatosok, 11. hajlakatosok, 12. kötélpálya lakatosok, 13. edzők, hőkezelők, 14. pácolók, 15. zománcelőkészítők, 16. traforszerelők (7000 kilowatt nagyobb transzformátor szerelésénél), 17. Vacuum-kemencés.

Építőipar: 1. Kőművesek, ácsok, vasbetonszerelők, az állványozók az építőiparban, telepítési és előgyártott iparban alkalmazott betanított munkások (a nem termelő munkán dolgozók nem értendők ide), 2. mészfűrészek, 3. súlyszelőszekrényben dolgozó munkások, 4. folyamkötési munkások, 5. kőfaragók, kővezők, 6. útburkolók, 7. búvárok, 8. kubikusok, 9. műköltetők, kő föld, agyag, léga, cserép, mész, cement.

1. Agyagbányász, 2. fűrés és robbantó agyagbányász, 3. csillések, 4. téglák és cserépreprelők, 5. téglák és cserépreprelők és szedő, téglarakó, 6. téglagyárban foglalkoztatott szakbetanított munkások (nem termelő munkások kivételével), 7. égető, mészkiéző, vagonrakó, zsákfűrés és horzó munkások, 8. kőfűrés, fűrés, kőfaragók, vágó, bunkozók és pakoló munkások, 9. mész és cementiparban betanított munkások, 10. behordó, 11. kihordó, 12. mészkiéző.

Üvegipar: 1. üvegvasztó, 2. üvegfürés és üveghengerező. Kerámiaipar: 1. égető, csiszoló, korongos és kemence munkás, 2. masszák előkészítő munkások. Élelmiszeri cikkek gyártása: 1. molnár, 2. sütőipari munkások (nem termelő munkában résztvevő kivételével), 3. vágóhídon dolgozó vágó és fejtő munkások, 4. béliipari munkások.

Faipar: 1. rönktéri anyagmozgató, 2. 350 mm-es átlagon felüli fűrészen dolgozó munkások, 3. kádár.

Fonó- és szövőipar: 1. nedves és száraz appeturával dolgozó munkások.

Bőripar: 1. cseres és meszesműhelyben nagy állati bőrökkel dolgozó munkások, 2. cipőgépalapító munkások, 3. pilker, kézi préselő munkások.

Vegyészeti ipar: 1. klórral, klór-sulfátsavval, technikai gázokkal (oxigén és hidrogén kivételével), kénnel, kénsavval, salétromsavval, lúgokkal, szalmiákszesszel, ólommal és nikotinnal dolgozó munká-

sok, 3. robbanószerszám- és löszgyári munkások, 4. ólom és horgonyfeszítési munkások, 5. zúzó és őrölőmunkások, 6. izzón folyó elektrolyzissal (aluminium) alkalmazott munkások, 7. gázgyári retortáknál alkalmazott munkások, 8. torony-szerelő.

Gumiipar: 1. guminemű és gumikeverő munkások, 2. bemérők, 3. szitáló, 4. vulkanizáló. Szállítómunkások: 1. dokkmunkások, 2. állandó vagon, uszály és tehergépkocsi kárók és zsákoló munkások, 3. állandóan nehéz munkadarabot és anyagot szállító munkások.

Közlekedés: 1. mozdonyvezetők, mozdonyfűtők, 2. budapesti közúti autóbuszvezetők, 3. távirai munkások, vonalépítők, 4. kábeltekercselők, 5. kábelforrasztók.

Villamosenergia: 1. oszlopokon dolgozó villanyszerelők, 2. szalakosok.

Az állami üzemek, vállalatok, intézmények, intézetek hatóságok és hivatalok, továbbá a társadalmi és

egyéb közéleti szervezeteknek a következő műszaki gazdasági és igazgatási vezetőit illeti meg a magasabb fejadag:

1. hivatalvezetők, hivatalvezető-helyettesek, főosztályvezetők, országos gyorsroda vezetője és helyettese, önálló osztályok vezetője és főosztályvezető-helyettesek.

2. Megyei és a budapesti városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, elnökhelyettesei, titkára, osztályvezetői és ezek helyettesei.

3. Legalább 100 munkavállalóval dolgozó állami vállalatok (közponatok, egyesületek, gazdasági irodák) vezetői, vezetőhelyettesei, főosztályvezetői, önálló osztályok vezetői.

4. Legalább 100 munkavállalóval dolgozó állami vállalatoknál az üzemágak vezető főmérnökei.

A pótlóanyag való jogosultságot a szakszervezeti bizottság látámoztása mellett a rendelet előírásai szerint az üzem, hivatal stb. vezetője állapítja meg.

Fokozódik a dolgozók tiltakozó mozgalmá Eisenhwer ellen

Hága: Eisenhower tábornok hági tárgyalásai során a holland népi tüntető felvonulással tiltakozott Eisenhower és a háborús tervek ellen. Különösen heves tüntetések zajlottak le Hágában és Amsterdamban. A holland békeharcosok „Eisenhower menj haza, béké! akarunk!” feliratú táblákkal vonultak fel.

Csütörtökön az amerikai tábornok Hágából Koppenhágába utazott. Az AFP tudósítója szerint csütörtök este nagy tömeg tüntetett a szálloda előtt, amelyben Eisenhower megszállt. Dánia békeharcosainak ezrei vonultak fel Koppenhága utcáin és tüntettek Eisenhower tábornok, valamint az angol-amerikai imperialisták háborús terveit ellen. De nemcsak Hollandia és Dánia dolgozói tüntettek Eisenhower háborús terveit

ellen hanem az egész marshallizált Európában fokozódnak a népi megmozdulások és tüntetések. A Telepress római tudósítója jelenti, hogy a római közlekedési hálózat és a római kormányok dolgozói elhatározták, hogy tiltakozó sztrájkba lépnek Eisenhower Rómába érkezése napján. Számos tüntetés volt Nápolyban. A nápolyi szakszervezeti tanács határozatot fogadott el, amelyben újból megerősítette valamennyi olasz dolgozó elzárta akaratát, hogy nem tűri olasz katonáknak külföldi szoldba állítását. A milánói Montecottiniművek dolgozói táviratban tiltakoztak De Gasperi miniszterelnöknek Eisenhower látogatása ellen.

A Reuter szerint Eisenhower kiutása során Spanyolországba is eljutott, hogy Francoval tárgyaljanak Eisenhower háborús terveit

Az amerikaiak előre elkészített terv alapján megszárolták le sokezer phenjani demokratát

Peking: Az Uj Kína hírszolgálat Koreába kiküldött tudósítója írja: Meglátogatam a Phenjan központjában lévő kivégzőhelyek egyikét, ahol eddig már több ezer holttestet ástak ki. Nehéz szavakat találni azoknak a kegyetlenkedéseknek leírására, melyeket az amerikaiak phenjani tartózkodásuk 48 napja alatt elkövettek.

Mindenki tudja, hogy a megszárlást az amerikai CIG kémszervezet ügynökei irányították, a „gyakorlati végrehajtást” Li Szin-Man esendőreire és rendőreire bízta. Az egyszerű „banditáknak” minősített demokraták kiirtása előre elkészített terv alapján történt. Kim Csung-Csai 47 éves phenjani lakosnak teste tele van sebhelyekkel és tagjait úgy kifecamították, hogy alig tud vándorolni. A kínvallatás után teljesen meztelenül egy fűtetlen cellába zárták. A börtönből sok embert vittek a vesztőhelyre, róla a nagy kavarodásban azonban megfellekedeztek.

Az áldozatok lelkét azonban nem tudták megtörni a hóhérok, még a kivégző osztagok előtt is bátran kiáltották: éljen köztársaságunk, soká éljen Kim Ir-Szen.

Phenjan: A Koreai Népi

Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága január 11-én közölte:

A népi hadsereg egységei és a kínai önkéntesek az arcvonal valamennyi szakaszán folytatták a fámadást az amerikai és a Li Szin-Man csapatok ellen.

KÖTELEZŐ KATONAI KIKÉPZÉS AMERIKÁBAN

Washington: Január 10-én az Egyesült Államok katonai körrei benyújtották programjukat a 18. életévüket betöltött személyek kötelező kiképzéséről. A programot Marshall nyújtotta be a szenátus fegyveres erőik ügyével foglalkozó bizottsága illetékes albizottságának. Marshall elmondotta, hogy a benyújtott program alapján minden fiatal, akit behívunk a fegyveres erőkhöz, kiképzésben részesítenek. Ezek 27 hónapig szolgálhatnak lesznek, utána pedig meghatározott időre tartalékba kerülnek.

Az albizottság egyik köztársaságpartii tagja javasolta, hogy hívják be kötelező katonai kiképzésre és „katonai szolgálatra” a „fizikailag alkalmatlanokat” is.

Megjelent a „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért” legújabb száma

Bukarest: A „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért” legújabb száma „Harc Nyugatnémetország felfegyverzése ellen — harc a békéért” című vezércikkében Nyugatnémetország felfegyverzése elleni küzdelem rendkívül jelentőségét hangsúlyozza. Rámutat, hogy csak a békeszerető Szovjetunió mellett fennálló békeszerető, demokratikus Németország létezése zárhatja ki az új háború lehetőségét Európában, csakis ez lehet lehetséges az európai országok leigázását a világ imperialistái által.

Közi a lap Francois Billoux, a Francia Kommunista Párti Politikai Bizottsága tagjának „A francia nép harca Nyugatnémetország újrafegyverzése ellen” című cikkét.

Jozsif Frank, a Csehszlovák Kommunista Párt főtitkárhelyettese „Az ötéves terv második évkönyvének eredményei Csehszlovákiában” című cikkében megállapítja, hogy az 1950-es évet a szocializmus építésében elért újabb sikerek jellemezték.

2 oldal
1951 január 13.

F. Führenberg, az Osztrák Kommunista Párt főtitkára cikkének címe: „Az osztrák jobboldali szocialista vezetők — az amerikai imperializmus ügynökei”.

Constanta Carciu, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tagja a jugoszláv nőknél a Tito-klika ellen vívott hősiességéről ír.

Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára „A békeharci központi feladat” című cikkében kifejti, hogy az angol nép legfontosabb feladata a II. békevilágháborússzerűen kidolgozott békeprogram következetes megvalósítása.

„A francia munkásszállás harcos orgánuma” címmel a lap méltatja „Cahiers du Communisme”-t, a Francia Kommunista Párt elméleti és politikai folyóiratát.

A lap még különféle pártkrónikákat, híreket a Kínai Népköztársaságról és tájékoztató anyagot hoz végül Jan Marek „Az Eisenhower fenyegetőzések” és „A hóhérok reklámot csinálnak egymásnak” c. politikai jegyzetét.

Ahol feleletet találunk fejlődő életünk minden kérdésére

Értékes dokumentációs anyagot kapott az MSZT megyei központja a Szovjetunió megismertetésére

A Magyar-Szovjet Társaság hatalmas fejlődésének, egyik döntő tényezője a békeháború további erősségének akarata mellett, az a hatalmas érdeklődés volt amelyel a magyar dolgozók a nagy Szovjetunió felé fordultak. Mind többek és többek akarnak tudni a szocializmus országáról, mind jobban közelebb akarnak kerülni példaképükhöz a szovjet emberekhez.

Ezért hangzik el mind a megyei tanácsoknál a kérdés: Hogyan lehetünk még közelebb a Szovjetunióhoz, ismertessük meg bennünket az ő módszereikkel, az ő eredményeikkel, s bizonyos, hogy tovább tudjuk javítani munkánkat, munkánkat, egész életünket.

Debrecen és Hajdú-Bihar megye MSZT alapszervezeteinek kongresszusi küldöttválasztó taggyűlésén mindannyiszor leszögezték a munkások, dolgozók parasztok és értelmiségiek, hogy több és több anyagot kérnek feldolgozásra, mert így tudunk tovább fejlődni.

Most megérkezett az a hatalmas dokumentációs anyag, amely az élet minden kérdését felöleli, a szovjet példák és szakcikkek bőséges anyagát bocsátja a dolgozók rendelkezésére. A Magyar-Szovjet Társaság Országos Központja főképp dokumentációt küldött az MSZT megyei szervezete részére. Az anyag kartotékozása, elrendezése most van folyamatban és a hét vé-

gére már a nagyszabású dokumentációs anyag az alapszervezetek rendelkezésére áll.

A dokumentációs anyag magyarra fordított szovjet szakmunkákon cikkekben keresztül megismerteti velünk a Szovjetunió életét, átáramítja a békehárcot és bemutatja a kommunizmust építő népgazdaságot.

A dokumentációs anyag tizenöt témakörre oszlik. Ilyenek a Szovjetunióról általában, az ifjúsági szervezetekről, a társadalmi szervezetekről, a mezőgazdaságról, a közlekedésről, a népgazdaságról, a honvédelemről, az iparról, a jogról, államról és közigazgatásról, a külpolitikáról, a népjólétről, a közegészségügyről, sportról, a közművelődésről, a köznevelésről, a művészetről, a külföldi államokról és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjáról szóló témakörök.

A főképp dokumentáció, amely szinte napról-napra bővül, minden kérdésünkre feleletet ad. Ellátja időszerűtlen anyagot a különböző szakmákban dolgozókat, a parasztságot, az értelmiségi dolgozókat és az ifjúságot. Az egyes alapszervezetek bármilyen kérdéssel a dokumentációhoz fordulhatnak. Csak azt kell közölniük a megyei titkársággal, hogy milyen anyaggal kívánnak foglalkozni és a szakanyagot máris rendelkezésükre bocsátják.

Új munkamódszerektől a kolhozok életéig...

Érdesen itt megemlíteni a szakörök szerepét is, ahol ugyancsak igen jelentős ennek a dokumentációs anyagnak a felhasználása. — Legjobb az építőipariak példája mutatja ezt, akik az MSZT-től kapott szovjet módszerek leírásának tanulmányozásával dolgozták ki sztahanovista módszereiket. A többi szakmákban is megvan erre a lehetőség.

A dokumentációs központtal való állandó kapcsolat biztosítja, hogy a szükséges anyag, ha eddig még magyar feldolgozásra nem került volna, a dolgozókhoz jusson a főképp dokumentációkon keresztül.

A főképp dokumentációkban belül csoportosítások vannak. A Szovjetunióval általában foglalkozó főképp témakör például felöleli a szovjet munkásszót, ifjúság, nők helyzete, foglalkozik az életviszonyokkal, a falvak, a városok helyzetével, külön Moszkvával. Mindezeket külön témakörben dolgozza fel.

Fiatalainkat kétségtelenül igen közel mély kapcsolatba fűzik a komzomolhoz. Az ifjúság főképp témakörében külön tanulmányokat gyűjt össze a komzomol szervezeti felépítéséről, szerepéről, a munkaszervezésben való részvételéről, a tudományos életben, a művészetben, sportban elfoglalt helyzetéről. Mindezek a témák külön-külön fel vannak dolgozva. Számos tanulmány foglalkozik az úttörőkkel is, megvilágítja az úttörő mozgalom minden kérdését.

A mezőgazdasággal foglalkozó témakör külön tárgyalja a szovhozok, a kolhozok kérdéseit, a kolhozokban lévő magán- és köztulajdon, a kolhozgazdálkodást, a munkanormákat, a tagok jövedelmeit, a szakképzést, a kolhozegyetemet, építkezéseket, lakásépítést és szociális intézményeket.

Foglalkozik a mezőgazdasági munkákkal az állattenyésztés tapasztalataival, kerésszel, szőlészettel, halászáttal, vadászattal, a kolhozkereskedéssel a mezőgazdasági gépekkel a természetfalkáló tervvel és a villamosítással.

A társadalmi szervezetek témakörében megismerhetjük a Párt szerepét, a szakszervezetek-

kel, a társadalombiztosítással és a kollektív szerződéseikkel.

A külpolitikai témakör a nemzetiségi politikával, továbbá az SZSZKSZ államszervezetével ismeret meg bennünket.

A közlekedési és postai rész a távolsági közlekedéssel, a hírközléssel a szállítókivitelök fejlődésével foglalkozik.

A népgazdaság témakörébe tartozik a politikai gazdaságtan, gazdaságtörténet, munkaverseny-

munkaszervezés, munkabérek, tervkészítés, beruházás, forgóalap, igazgatási alap, ipari szervezet, tervgazdálkodás, pénzgazdálkodás, nemzeti jövedelem, külkereskedelem, belkereskedelem, bankok, az ártészajlítás és munkaerőgazdálkodás kérdése.

A honvédelem témaköre a hadsereg fegyverneméről, a honvéd és felszabadító háborúról és a kiképzésről.

Az ipari témakör minden az ipar témakörébe tartozó kérdést felölel. Hatalmas és bőséges anyaggal rendelkezik, amely minden iparágunknak nagy segítsége. A szovjet módszerek és legújabb eredmények elérésének bő anyagát adja kezünkbe.

A jogi témakör az állam hatalmi szerveit, az államigazgatást és az igazságszolgáltatást kérdéseit tárgyalja.

A Szovjetunió külpolitikája békepolitika, ennek módszereit veszi sorra a külpolitikai rész.

Az irodalom, tudomány, színház és filmművészet, a köznevelés, a népművészet a közművelődési részhez tartozik. Ez a rész foglalkozik a neveléssel, az iskolán kívüli neveléssel, a szülői munkaközösségekkel, a pedagógusokkal.

Rendkívül nagy jelentőségű a külföldi államokkal foglalkozó témakör, amely megismerteti az imperialista hatalmakkal, ideológiáikkal, esztétikáikkal, gyarmataikkal, szerződéseikkel.

A Párt-témakörben a Bolsevik Párt ideológiáját, nagy vezetőit, történetét, vezető szerepét, képmunkáját, oktatási módszereit, propagandáját, agitációját és pártépítést dolgozzák fel szakírók.

A főképp dokumentáció amin az a felsorolásból látható, az élet minden területére kiterjedően feleletet ad kérdéseinkre és bizonyos, hogy az MSZT alapszervezetek nagy jelentőségű munkájának hatalmas segítőtje, fejlődő életünk iránymutatója lesz.

Megjelent a szőlőtermelők csoportjának működési szabályzata

A mezőgazdaság általános fejlődéséhez képest a szőlőtermelésünk meglehetősen elmaradt. Ennek legfőbb oka, hogy a kolhozvezetés alatt álló hegyközségek 1948-ig szervezeten akadályozták a kisparaszti gazdaságok szőlőtermelését. Népi államhatalmunk 1948-ban megszüntette a hegyközségeket, 1950-ben pedig megadta a lehetőséget, hogy a dolgozó parasztok a földművelészetet kebelében megalakíthassák a Szőlőtermelők Csoportját.

A szőlőtermelő dolgozó parasztok máris nagy számban alakították meg csoportjaikat, 1950 december végén már 232 csoport működött 15.739 taggal, s azóta is állandóan emelkedik a csoportok száma.

Mi a szőlőtermelők csoportjának célja, feladata, milyen jogok illetik meg a csoporttagokat? Erről és a csoport egész tevékenységéről részletes tájékoztatást ad az Egyénileg Gazdálkodó Szőlőtermelők Csoportjának most megjelent működési szabályzata.

A csoport célja, hogy a termeléshez szükséges beszerzések, a feldolgozás, tárolás, értékesítés közös megszervezésével előmozdítsa a tagok gyümölcs- és szőlőtermelői munkáját. Főfeladatai közé

tartozik, hogy termelési szerződéseikkel biztosítsa a tagok számára a műveléshez szükséges anyagokat és eszközöket; jókoraan tartsa és a tagok rendelkezésére bocsátja a kedvezményes terítést ellenében a termeléshez, szüreteléshez szükséges gépeket, elősegítse minőségi borok előállítását; szaktanácsadással, előadások szervezésével, peronoszpóra-állomások működtetésével elérje a szőlő- és gyümölcstermelés színvonalának emelését, s a tagok magas jövedelmét.

A csoport tagjai szőlő- és gyümölcsterületeiket továbbra is egyénileg művelik és termékeiket egyénileg értékesíthetik. Minden tag egyenlően jogosult a csoport útján nyújtott kedvezmények igénybevételére. Abban az esetben, ha a csoport tagjai önként elhatározzák a közös termelést és értékesítést, az ebből származó minden eredménytöbbséget a tagokat illeti.

A csoport legfőbb ügyintéző szerve a csoportértekezlet, amelyet havonta legalább egyszer össze kell hívni. Az értekezlet 3-5 tagú intézőbizottságot választ a csoport ügyeinek intézésére, a gazdasági ügyek irányítására. Az intézőbizottság tagjait és elnökét a csoportértekezlet választja meg.

Dolgozó parasztságunk elsajátítja a korszerű mezőgazdaság tudnivalóit

Nagyjelentőségű konferencia lesz Debrecenben vasárnap, január 14-én reggel 9 órai kezdettel a mezőgazdasági osztály nagy kultúrteremében, Hajdú-Bihar megyében a megye különböző részein 120 hethetes tanfolyamot tartanak, a termelőszövetkezeti tagok, gépállomási, állami gazdasági dolgozók, egyénileg dolgozó kis- és középparasztok számára. A szaktanfolyamok felölelik a növénytermelés, állat-, baromfitenyésztés, konyhaker-

tészet, mezőgazdasági gépek, traktor, stb. kezelés kérdéseit.

A vasárnapi értekezleten — amelyen megjelennek a szaktanfolyamok oktatási felölősei, előadói, ellenőrzői, irányítói stb. — kiértékelik az eddigi eredményeket, feltárják az esetleges hibákat és hiányosságokat. A konferencia eredménye és tanulságai alapján folytatják majd a szaktanfolyamokat, amelyek a megyében február 10-én zárulnak.

Új kéthetes tanfolyamok Hajdú-Biharban

Hajdú-Bihar megyében fokozódó siker mellett folynak a mezőgazdasági kéthetes vándortanfolyamok. Most zárult Bakonszeg, Telétlenen, Nyírmartonfalván, Komádi-Dobai-pusztán, Görbeházán, Bedőn a kéthetes szaktanfolyam.

A vándortanfolyamokon az egyénileg dolgozó parasztok nagy számban vesznek részt, átlag 80 hallgatója van a vándortanfolyamnak, amelyeken a kiküldött szakelőadók megismertetik a hallgatókkal a növénytermelés, állattenyésztés fontos szakkérdéseit, a minisztertanács határozatát a növénytermelés védelmére, az állattenyésztés és takarmánytermelés fokozására és megmutatják a hallgatókat a megvalósítást elősegítő munkára és feladatok megoldására. Ismertetik a vándortanfolyamon a termelőszövetkezeti csoportok szervezetét, munkamódszerét, az éjrt eredményeket, amelyek mind igazolják a nagyüzemi, szövetkezeti társaságzálkodás fölényét az egyéni gazdálkodás felett.

A vándortanfolyamon megismertetik a hallgatókkal a világ legfejlettebb mezőgazdaságával rendelkező Szovjetunió nagy eredményeit, a kimeríthetetlen gazdag tapasztalatokat. A vándortanfolyam több helyen oly meggyőző eredményt ért el, hogy a dolgozó kis- és középparasztok önkéntesen léptek be a termelőszövetkezeti csoportokba. Báránond új termelőszövetkezeti csoport alakult, Szentpéterszegben most alakult meg az előkészítő bizottság a tanfolyam végző hallgatóiból az új termelőszövetkezeti csoport megalakítására.

A vándortanfolyamok beigazolták, ahol a helyi tanács, a DEFOSZ, DISZ szerveztek, de különösen a helyi tanács, átérve a szaktanfolyamok jelentőségét, teljes odaadással támogatták, segítettek a vándortanfolyamok megtartását; a siker sem maradt el a hallgatók száma növekedett. Így különösen látható volt ez Bakonszegben, ahol a helyi tanács igen jó példamutató segítséget nyújtott és

az eredmény: 130-ra nőtt a hallgatók létszáma az átlagos 80 helyett. Jó munkát, értékes segítséget nyújtott Telétlenen a helyi tanács itt is jó eredménnyel végződött a tanfolyam.

Ellenben Bedőn, Görbeházán, Nyírmartonfalván nem kapták meg a helyi tanácstól, a helyi szervezők a szükséges támogatást és ezeken a helyeken az eredmény is gyengébb, sőt egyik helyen egy este meg sem lehetett tartani az előadást.

Igen jó volt a szervező és segítő munka és ennek folyamán igen szép volt az eredmény a Komádi-Dobai-pusztán ahol a nehéz, mostoha körülmények ellenére teljes siker koronázta a vándortanfolyam működését.

Sok helyen kevés nő, dolgozó parasztlány és leány vesz részt a vándortanfolyamon, ami szintén a helyi szervek hibája. A fiatalság általában igen szép érdeklődést mutatott a vándortanfolyamok iránt; tanulni kíván, tanulni szeret a dolgozó parasztfiatalság, ez az öröndetes megállapítás, komoly feladatokra is képes. A tanfolyamok iránt a termelőszövetkezeti csoport tagjai, gépállomási dolgozók is, erősen érdeklődtek, éppen úgy az egyénileg gazdálkodó kis- és középparasztok.

A szocialista nagyüzemi gazdálkodás anyagát mindenütt megismerték a vándortanfolyam hallgatóival. Az előadók között dolgozó parasztok is voltak.

Január 15-én a következő hat helyen indul újabb kéthetes vándortanfolyam: Nyírábrány, Új-szentmargitta, Sáp Fúrta, Nagykerék, Magyarhomorog.

A helyi tanácsok jól szervezzék meg a vándortanfolyamokat, adjanak meg minden segítséget és támogatást, mert a most zárult tanfolyamok is azt igazolták ahol a helyi tanács felkarolja a vándortanfolyam ügyét ott az eredmény is igen jó, elősegíti a fausi szocialista átalakulást.

Igy képzik a termelőcsoportok brigádvezetőit

A közelmúltban fejeződött be a termelőszövetkezeti csoport vezető- és vezetőhelyettes képző tanfolyam, amelyet három helyen: Hajdúszoboszlón, Hajdúböszörményben és Balmazújvárosban tartottak.

A tanfolyamokon a termelőszövetkezeti tagok köréből olyan dolgozó parasztokat képeztek ki, akik vezetni, irányítani tudják teljes szakértelemmel és hozzáértéssel a termelőszövetkezeti csoportok munkáját. A vezetőségválasztásoknál sok, tanfolyamot végzett dolgozó parasztot beavasztottak a termelőszövetkezetek vezetésébe.

Most három helyen, ugyan- csak Hajdúszoboszlón, Hajdúböszörményben és Balmaz-

újvárosban a termelőszövetkezeti csoportok tagjai számára brigádvezetőképző tanfolyam indult.

A termelőszövetkezeti csoportokban a munka részekre bontása után a legnagyobb, legfelelősségteljesebb munka a brigádokra, és elsősorban a brigádvezetőkre hárul, éppen ezért igen fontos, hogy jól képzett brigádvezetők működhessenek a termelőszövetkezeti csoportokban. Ezt a nemzetgazdasági szempontból oly jelentős munkát segíti elő a termelőszövetkezeti csoport tagjai számára rendezett brigádvezetői tanfolyam. Egy-egy helyen átlagosan 60-60 hallgató vesz részt a tanfolyamokon.

Igy harcolnak az iskolai fegyelem megszilárdításáért a hajdú-bihari pedagógusok

Az iskolai fegyelem megszilárdítása érdekében szerte az országban nagyjelentőségű értekezleteket tartottak pedagógusaink részére, ahol megvitatták a fegyelmegkérdéseit. Debrecenben is volt értekelet s ezen a megye különböző vidékeiről összegyűlt nevelők mondták el eddigi tapasztalataikat. Alkalmunk volt ebeszélgetni két nevelővel, akik az iskolai fegyelmegkérdés kapcsán figyelemreméltó eredményeket értek el.

GALÁNYI ANDRÁS

a hajdúszoboszlói általános iskola igazgatója. Ő elmondta, hogy iskolájának az év elején bizony igen sok volt a rendetlenkedő gyerek, órák előtt zajosak voltak a tantermek, piszkosak voltak a folyosók, ami mind a fegyelmegkérdésnek volt tulajdonítható.

Egyre több volt a hiányzók száma is — mondotta Galányi András — és elhatároztuk, hogy a fegyelmet megszilárdítsuk. Ennek érdekében osztályok közötti versenyt írtunk ki magatartásból. Minden nevelő minden nap kiértékelte osztályának viselkedését és pontozta az osztályt. Az osztályok pontozásiapjait napenként összeszedjük és másnap reggel, amikor a gyerekek iskolába jönnek, a falifábián láthatják, hogy az előző nap melyik osztály kapta a legjobb érdemjegyet magatartásból. Így aztán összedjük az osztály napieredményeit s megkapjuk a heti eredményt s az az osztály, amelyik havonta a legjobb, megkapja az iskola erre a célra készített jelvényét. Decemberben a VIII. osztály kapta meg ezt a jelvényt, amelyet az osztály bejárati ajtajára függesztettek ki. Mondhatom, a többi osztályok frigykedve nézték, hogy a szép jelvény a nyolcadikosok birtokában van és most januárban a fegyelem még jobban megszilárdult, mert az iskola többi osztályai a nyolcadikosok decemberi eredményét szeretné megjavítani.

VALÓSÁGOS VERSENGÉS

Indult meg a gyerekek között és ma már ott tartunk, hogy nem a nevelő figyelemzetei a gyermekeket a fegyelmegkérdésért, hanem maguk a gyerekek intik le fegyelmegkérdésüket társaikat. Teszik ezt azért, hogy osztályuk innél jobb eredményt érjen el s a havonként innépényes keretek között átadandó jelvényt ők is megszerezzeik.

Ezzel a versennyel javult a tanulmányi színvonal is. A gyerekek nem fegyelmegkérdésnek órák alatt, hanem odafigyelnek a nevelő előadására, többet tudnak megjegyezni és könnyebben megy otthon a tanulás, ami jobb tanulmányi eredményeket hozott. A hiányzások megszüntetésére is volt gondunk.

A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG tagjaival értekezletet tartottunk és a Szülői Munkaközösség tagjai vállalták, hogy a hiányzókat még a hiányzás napján felkeresik, a betegeket meglátogatják. Ahol azt tapasztalták, hogy oktatlanul tartották otthon a szülők gyermekeiket, felvilágosították őket arról, hogy ez a gyermek szempontjából mennyire hátrányos. Ott ahol betegét találnak, jelentik nekünk és mi, nevelők útján látogatjuk a gyermeket és felgyógyulása után igyekszünk vele külön foglalkozni, addig amíg a lemaradást behozza. Ezek a látogatások igen jól beváltak és a hiányzások csaknem a minimálisra csökkentek.

Ezek az eredmények a hajdúszoboszlói általános iskolánál. A jövőben is igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy az iskolai fegyelmet megszilárdítsuk és a gyermekekben felbresszük az öntudatos fegyelmet. Akkor, amikor a fegyelem megszilárdításáért harcolnak, nem fe-

lejtkezünk el arról, hogy a nevelőtestület tagjainak élen kell járni ebben a munkában a gyermekek előtt. Eppen ezért nevelőink vállalták, hogy az iskolai tanítás megkezdése előtt negyedórával már az iskolában vannak, továbbá, hogy az órákat pontosan kezdik, nem pedig 5 vagy éppen 10 perccel később, mint azt néhányszor megtették a múltban. A nevelő példamutatásával szolgálhatja a fegyelem megszilárdításának ügyét s ez igen fontos kelléke ennek a munkának, amellyel közelebb juthatunk a szocializmus pedagógiai módszereihez.

NYIRACSD MELLŐL

az egyik tanyai iskolából jött Debrecenbe Ósváth András nevelő. Az ő iskolájában is igen sok baj volt az iskolai év elején, de aztán céltudatos munkával itt is megváltozott a helyzet.

A versenyszellem helyes alkalmazása hozta meg a fordulatot iskolámban — mondja. — Jutalmazásokat vezettem be. Ez úgy történt, hogy nem én jutalmaztam, hanem a gyerekek maguk bírálták el, hogy ki érdemes a jutalomra. Kifejlesztődött bennük a kritikai szellem, ami nagy előrehaladást jelentett tanulmányi téren is. Az a tanuló, aki rosszul tanult, nem kapott jutalmat, vagyis a gyerekek maguk nem érdemesítették jutalomra. Az ilyen gyerekek természetesen megszűntek magukat és saját maguk rájöttek

arra, hogy jobban kell tanulniuk. Nem nevelői pressziót alkalmaztunk, hanem a gyermek öntudatát igyekeztünk felbresszteni és ez nagyrésztben sikerült is. Tanyai iskoláról lévén szó, nálam is nagy volt a lemorzsolódás. Ez ellen felvettem a harcot és sikerült minimálisra csökkenteni a lemorzsolódást. A hiányzás csaknem 50 százalékos volt s kezdett ijesztő méreteket ölteni.

A JUTALMAZÁSI RENDSZER

itt is hatásosnak bizonyult, mert ma iskolámban hiányzó nincs, minden gyermek rendszeren jár iskolába! Az eredmények eléréséhez természetesen hozzájárult a jó út-törő munka is, amelynek segítségével kezd kialakulni tanyai iskolásoknál is az öntudatos fegyelem.

E két nyilatkozat hűen tükrözi, hogy megindult már nálunk is az iskolai fegyelem megszilárdítására a céltudatos munka. Nem máról-holnapra lehet elérni ezeket az eredményeket, hanem a nevelők közös munkájával. Megyénk több helyén már komoly eredményeket értek el a nevelők. Az elkövetkezendő jövőben pedig még komolyabb munka indul meg szerte mindenütt, hogy a megszilárduló iskolai fegyelem mellett jobb tanulmányi eredményeivel járuljon hozzá szocialista országunk építéséhez a jövő nemzedéke.

A Szabad Nép fegyver a békebizottságok kezében

Debrecen és Hajdú-Bihar megye békebizottságait új feladattal foglalkoztatja. Tevékenyen részt vesznek a Szabad Nép terjesztésért indított mozgalomban.

A békebizottságok tagjai tudatában vannak, hogy a Szabad Nép a béke leghatásosabb fegyvere. A Szabad Nép segíti a dolgozókat békeharcait. Hozzájuttatja őket, hogy megismerjék belőle a nemzetközi helyzetet, meglássák az imperialisták mesterkedéseit és ugyanekkor a lapon keresztül értesüljenek a béketábor erejének növekedéséről.

Csak akkor tudnak jó eredményt elérni a békebizottságok, ha a Szabad Nép útmutatását követik, mely mint biztos irányítót mutatja, hogyan, milyen eszközökkel vívjuk nálunk is azt a harcot, mely ma már világméretben folyik. A békeharca átlépte a földrajzi és mesterséges határokat, túljutott az óceánon is és Amerikában éppúgy vannak harcossai, mint nálunk.

Azokban a békebizottságokban folyik jó munka, ahol a napi munkát rendszeres Szabad Nép olvasásokkal kötik össze. Így említhetjük meg elsősorban és követendő példának a debreceni vargakeri békebizottságot, ahol a jó munkát elsősorban a Szabad Nép irányításának köszönhetik.

Naponta áttanulmányozzák és megbeszélik a Szabad Nép bel- és külpolitikai, valamint termelési cikkeit. Naponta más és más tartalommal az olvasott cikkek alapján és azokat közösen vitatják meg.

A vargakeri békebizottságban nagy súlyt helyeznek arra, hogy mindenki mindennap olvasson Szabad Népet és a békebizottságok tagjai az olvasottak és tanulmányok alapján végzik a házuknál a családlátogatásokat. A jó felkészülés jó eredményeket hoz a vargakeri békebizottság tagjainak. A családlátogatások után a Vargakeriben egyre több család ismeri fel a békeharca jelentőségét, egyre több aktív harcosa lesz a békének.

Vidéken is sorolhatunk példát, ahol a Szabad Nép rendszeres olvasása segíti a békeharcot. Hajdúnánás és Berettyóújfalui béke-

bizottságai szintén jó fegyverként használták a Szabad Népet békeharcaikban. Hajdúnánás békeharcaival a legjobb békebizottság címet nyerték el, a berettyóújfaluiak pedig hatalmas békegyűlést tartottak meg, hogy náluk nemcsak üres szavak jelentik a békeharcot, hanem azt a Szabad Nép segítségével gazdag tartalommal töltik meg. Ezek a községek a tengerbe gyűjtésben is az élénjárnak és a termelő munka egyéb frontszakaszain is jó eredményekkel dicsekedhetnek.

Vannak helyek a megyében, ahol a Szabad Nép olvasását elhanyagolják a békebizottságok. Itt természetesen az eredmények is gyengébbek. Konkrét példát említek. Ujlakon és Tiszagyulaházán sorolhatjuk fel, ahol a békebizottsági titkárok és elnökök közös feladata lesz most a Szabad Nép kampány során, hogy megismertessék a dolgozókkal, milyen komoly segítséget jelent a Szabad Nép, harcukban. Maguk a békebizottsági tagok járjanak elől mindenütt jó példával és legyenek előfizetői a Szabad Népek, mely leleplezi ellenségeinket, igaz hazaszeretetre tanít, hogyan kell helytállnunk a munkában, hogy erőnket legjobban felhasználva, megvédjük a békét.

ÁLARC NÉLKÜL

BOTRÁNY BELGRÁDBAN

A jugoszláv burzsoá sajtó nem zárult le. Maga a kém-banda főnöke, Titó is beavatkozott a dologba. A Nőkongresszus ülésén tajtékzó dühvel támadt Csopicsra, akit hazug rágalmazónak nevezett.

Nem nehéz kitalálni, hogy a titóista író cikke miért hozta ilyen rémületbe a gyűlevész fasizista hordát. Mert hiszen mégis csak elviselhetetlen az, hogy egy ilyen Titó-bérene írjon olyan, a nép elől gondosan elrejtett dolgokról jusson eszébe írni, mint Titó öfensége dubrovniki kéjtanyája.

Rendkívül jellemző az egész Titó-rendszerre, hogy Csopics éppen csak megérintette a Titó-rendszer felszínét s máris ömlött abból a rohadás, máris szétesett a hazug „szocialista” frazeológia elnyűtt szövődéke és a jugoszláv fasizmus ott állt mindenki előtt a maga állatias valóságában.

IZGAGA EMBER A FEHÉR HÁZBAN

December 12-én például Truman példamutatása nyomán Washington egyik legdivatosabb klubjában világos nappal esett egymásnak MacCarty köztársaságpárti szenátor és Drew Pearson, az amerikai rádió egyik leghíresebb hírmagyarázója. Az „United Press” jelentése szerint MacCarty egyetlen szempillantás alatt rávetette magát a hírmagyarázóra és kétszer egymásután jól hasba rúgta. És mi volt a verekedés oka? „Politikai vita” állított elő, hogy hol van több züllött alak? MacCarty hivatalában, vagy a külügyminisztériumban?

Természetesen mi a magunk részéről egyáltalán nem óhajtottuk az „amerikai életforma” intim részleteiben turkolni, annál kevésbé, mert tudjuk, hogy a Wall-Street bérencéi közötti marakodásnak egyáltalán nem ilyen okai vannak, hanem inkább az, hogy távolkeleti tervek katasztrófális esődjé miatt kissé meg vannak viselve az amerikai „államférfiak” idegei.

Ezek után már senki sem fog csodálkozni azon, ha olyasfajta jelentés jön Amerikából, hogy valamelyik államférfi — bizonyos mr. T... tehetetlen dühében beleharapott egy másik államférfi. — mondjuk mr. A... fülébe.

Feltételezhető, hogy az elnök ereje iránti tisztelet növeledését előző „gesztusok” sorozatának első megnyilvánulása Truman elnöknek Hume zenekritikushoz intézett levele volt.

Persze, nem minden ujság ebből a szempontból veszi tolla alá a kérdést. A „Christian Science Monitor” című ujság „sok amerikaiak” nevében fejezi ki azt az aggodalmát, hogy az elnöknek ez az izgága magatartása nem fog-e jelentkezni az állam szempontjából fontos határozatok meghozatalánál.

A „Chicago Tribune” a Truman által hirdetett „rendkívüli állapot” bírálva, sőt gúnyolva, kertelés nélkül írja: „Az egyetlen csakugyan rendkívüli állapot, amely országunkat fenyegeti, abból a tényből következik, hogy Truman úr még két évig marad az elnöki székben.”

Truman izgágaságát más amerikai „politikusok” is megirigyelték.

128 helyen lesz járási döntő a kultúrversenyben

A kultúrverseny döntőire 2160 nevezési lap érkezett 2160 községből. Egy-egy nevezési lapon a legtöbb esetben többfajta csoport is jelentkezett és eddig összesen mintegy 50.000 résztvevője volt a versenynek.

A körzeti bemutatásokon december 25—26-án a jelentkezett csoportoknak 70 százaléka már résztvevő.

A verseny eddigi szakaszá-

4 oldal

1951 január 13.

nak egyik főtanulása, hogy a verseny ott volt különösen jó, ahol a megyei, járási és helyi pártszervezetek komoly segítségét nyújtották. Ugyan csak jelentős tényező volt a tanácsok segítségével.

A versenyt a legtöbb helyen igen nagyszámú közönség nézte végig.

Élénken bekapcsolódtak a versenybe a nemzetiségi kultúrcsoportok, nagy sikerrel szerepeltek a román, szlovák, délszláv és német csoportok.

nem zárult le. Maga a kém-banda főnöke, Titó is beavatkozott a dologba. A Nőkongresszus ülésén tajtékzó dühvel támadt Csopicsra, akit hazug rágalmazónak nevezett.

Nem nehéz kitalálni, hogy a titóista író cikke miért hozta ilyen rémületbe a gyűlevész fasizista hordát. Mert hiszen mégis csak elviselhetetlen az, hogy egy ilyen Titó-bérene írjon olyan, a nép elől gondosan elrejtett dolgokról jusson eszébe írni, mint Titó öfensége dubrovniki kéjtanyája.

Rendkívül jellemző az egész Titó-rendszerre, hogy Csopics éppen csak megérintette a Titó-rendszer felszínét s máris ömlött abból a rohadás, máris szétesett a hazug „szocialista” frazeológia elnyűtt szövődéke és a jugoszláv fasizmus ott állt mindenki előtt a maga állatias valóságában.

IZGAGA EMBER A FEHÉR HÁZBAN

December 12-én például Truman példamutatása nyomán Washington egyik legdivatosabb klubjában világos nappal esett egymásnak MacCarty köztársaságpárti szenátor és Drew Pearson, az amerikai rádió egyik leghíresebb hírmagyarázója. Az „United Press” jelentése szerint MacCarty egyetlen szempillantás alatt rávetette magát a hírmagyarázóra és kétszer egymásután jól hasba rúgta. És mi volt a verekedés oka? „Politikai vita” állított elő, hogy hol van több züllött alak? MacCarty hivatalában, vagy a külügyminisztériumban?

Természetesen mi a magunk részéről egyáltalán nem óhajtottuk az „amerikai életforma” intim részleteiben turkolni, annál kevésbé, mert tudjuk, hogy a Wall-Street bérencéi közötti marakodásnak egyáltalán nem ilyen okai vannak, hanem inkább az, hogy távolkeleti tervek katasztrófális esődjé miatt kissé meg vannak viselve az amerikai „államférfiak” idegei.

Ezek után már senki sem fog csodálkozni azon, ha olyasfajta jelentés jön Amerikából, hogy valamelyik államférfi — bizonyos mr. T... tehetetlen dühében beleharapott egy másik államférfi. — mondjuk mr. A... fülébe.

Feltételezhető, hogy az elnök ereje iránti tisztelet növeledését előző „gesztusok” sorozatának első megnyilvánulása Truman elnöknek Hume zenekritikushoz intézett levele volt.

Persze, nem minden ujság ebből a szempontból veszi tolla alá a kérdést. A „Christian Science Monitor” című ujság „sok amerikaiak” nevében fejezi ki azt az aggodalmát, hogy az elnöknek ez az izgága magatartása nem fog-e jelentkezni az állam szempontjából fontos határozatok meghozatalánál.

A „Chicago Tribune” a Truman által hirdetett „rendkívüli állapot” bírálva, sőt gúnyolva, kertelés nélkül írja: „Az egyetlen csakugyan rendkívüli állapot, amely országunkat fenyegeti, abból a tényből következik, hogy Truman úr még két évig marad az elnöki székben.”

Truman izgágaságát más amerikai „politikusok” is megirigyelték.

Repülőgépen szállították mázsaszámra a baromfit az árdrágító üzerek

A budapesti bűnügyi hatóságok értesítették a debreceni államügyészséget, hogy a fővárosban őrizetbe vették Rubint Ferenc budapesti, Falk Miksa-utca 12. szám alatti lakost, aki élő és vágott baromfi üzérkedéssel foglalkozott hónapokon át és árdrágítókat követelt el. A szalak vidékre, így Debrecenbe és Hajdúszörménybe is elnyútnak.

A nyomozás további folyamán kiderült, hogy a baromfi árdrágító üzérkedés egyik segítőtje és résztvevője Szabó Pál hajdúszörményi, Benedek-utca 11. és Hauser Mihály hajdúszörményi, Vag-utca 8. szám alatti lakosok, volt baromfi- és tollkeskedők voltak, akiknek iparengedélyt már két éve bevonta a hatóság. Szabó és Hauser iparengedély nélkül folytatták az árdrágító üzérkedést, állagban 8 forintért vásárolták fel a baromfit és 12.50 forintot árban adták tovább Rubintnak, aki azt jóval drágább áron adta el a fővárosban. Szállítási engedély nélkül küldték fel az árut, iparengedély nélkül foglalkoztak a baromfi adás-vételével és üzérkedve, árdrágítva adták tovább. Élő és vágott baromfit egy-

formán vették, szállították, egy-egy alkalommal 30 mázsát is küldtek Rubintnak leggyakrabban repülőgépen. A hatóság most gőnyölő fel az üzérkedő, árdrágító lárság tagjait, akik a dolgozók megkárosítására, kizsákmányolására működtek. Megindult ellenük a bűnvádi eljárás. A vágott baromfi egyrészt lefoglalta a hatóság.

Ötvenmillióforintos olaj- és benzinmegtakarítás

A minisztertanácsnak a takarékoságról szóló határozata és Vas Zoltánnak az 1951. évi terv kérdéseiről szóló beszéde után a Közlönyben közzétett az anyag- és kenőolaj normák kidolgozásával indította el az olaj- és benzinmegtakarítást a magyarországi gazdaságban.

Az új normák január 10-re a gépjárművek 53 típusát dolgozták ki.

Az anyagnormák segítségével egyedül a mezőgazdasági gépek olaj- és üzemfogyasztásánál több, mint 20 millió forint megtakarítást érnek el ebben az évben.

A normák bevezetése az sz-

Hetvenholdas rizstelep, húszholdas öntözéses kertészet

a nádudvari „Sztálin” termelőszövetkezetben

A nádudvari „Sztálin” termelőszövetkezet az ország második legnagyobb termelőszövetkezte. 3600 holdnál nagyobb területen gazdálkodik 300-nál több családdal. Hatalmas üzemi tervet valósít meg az öt termelőszövetkezeti csoportból egyesült „Sztálin” termelőszövetkezet.

A magyarországi fejlődést előmozdítja, az, hogy ebben az évben már 170 hold öntözéses területet kap a nádudvari „Sztálin” termelőszövetkezet, 170 holdat öntözéses berendezéssel tesznek termőképpé, jövedelmezőbbé.

A tervet szerinte a 170 hold öntözésre kerülő földterületen 70 holdon rizstelepet, 20 holdon konyhakertészetet, 80 holdon szántóföldet létesítenek. A nagyüzemi, szövetkezeti társasgazdálkodás minden előnyét érvényre juttatják az öntözéses területen. A „Sztálin” termelőszövetkezet tagjai a múlt nap értekezletet tartottak. A szövetkezeti szakértői feltárták, hogy az öntözéses területen a csatornahálózat kiépítésére és megvalósítására 22.000 köbméter földet kell kitermelni. Az előterjesztés után a tagság egyhangúlag vállalta, hogy a 22.000 köbméter föld kitermelését vállalja és a tervezett április 20. időpont helyett 26 nappal hamarabb, március 5-re elkészítik.

A földet 50 százalékban gépi erővel, 50 százalékban kézi erővel termelik ki. A szövetkezet női dolgozói vállalták, hogy ők is teljes létszámmal vesznek részt a föld kitermelésében és hozzá akarnak járulni az ötéves terv második évi nagy mezőgazdasági létesítményéhez. A nádudvari géppalota is tá-

mogatja a „Sztálin” termelőszövetkezetet, felajánlotta segítségét és közreműködését. A Vizgazdálkodási Hivatal három mérnöke nevében Fogolyán László mérnök jelentette be, hogy a műszaki értelmiség, a mérnöki kar is felajánlja hathatós segítségét és szaktanácsaival, felügyelettel irányítja a földkitermelési munkálatokat.

A felajánlások nyomán már a jövő héten — kihaszánálva az enyhe időjárás-adta lehetőségeket — teljes erővel, nagy lendülettel megindul a földkitermelési munka, hogy a 170 holdon elkészülhessen az öntözéses berendezés.

A szocialista építőmunka szép példáját nyújtja a „Sztálin” termelőszövetkezet; a nádudvari dolgozó parasztlak, termelőszövetkezeti tagok dícséretes jó munkát végeznek.

A nádudvari „Sztálin” termelőszövetkezet tagsága egyben pártosversenyre hívta ki a nádudvari „Vörös Csillag” tisztes tagságát. A versenyki hívás a minőségi munka megvalósítására irányul. A „Vörös Csillag” tagsága elfogadta a versenyki hívást és a verseny kapcsán igyekeznek maradéktalanul megvalósítani a növényápolás, állattenyésztés, takarmánynevelés emelésére és fokozására hozott minisztertanács határozatokat.

Színház — Film — Művészet

A HONVÉD SZÍNHÁZ

DEBRECENI BEMUTATKOZÁSA

A magyar színházat hagyományaira úgy tekinthetünk vissza, mint a harcos ifjúság dolgos, nagy szándékokkal, néha bottal-sokkal tei, de nem egyszer hősi napjaira. Hol a nemzeti „előadási nyelv”, hol a „Nyugat” szolgái másolásaitól való felemelkedés, hol a felvilágosító szándék tette szabadságharcos jellegűvé színházunkat. És jöttek a szindarabírók, Kisfaludy és Csokonai, akik darabjaikkal abban az időben szintén harcos mondanivalókat tártak fel a magyar nép előtt.

A magyar színművészetnek új irányt és lendületet adtak ezek a darabok, melyek a történelem során új nemzeti karaktert adtak a színházunknak. Ezt a nemzeti karaktert látnuk most újra kialakulóban a szocialista elemek segítségével, a Honvéd Színház debreceni vendégjátékában, amikor két magyar klasszikus, Kisfaludy és Csokonai darabjait, „Hűség próbája” és a „Kultúra” címen mutatták be a debreceni honvédség tagjai előtt.

Haladó hagyományaink ápolása, népi demokráciánk kultúrpolitikájának egyik legfontosabb feladata. Ezért tüzte műsorukra a Honvéd Színház ezeket a darabokat, melyek 150 évvel ezelőtt is a hadás harcossal voltak, de amelyek ma is élő tanulságot nyújtanak mindazoknak, akik megértik a színpadon elhangzott szó igazságait.

A „Kultúra” a magyar nyelv, a magyar művelődés nagy ügyéért harcolt igen nehéz körülmények között. Kiméltlenül pellengérré állítja a nyugatot majmolókat, akiknek késői utódait ma feltehetjük az Amerika előtt hajbóklók, a kozmopoliták társaságában. A mai jampecek őse a műszádeleji piperkőc kap kemény leckét másfél órán keresztül s ez a lecké tanulságos, sokakat kigyógyít a nyugati hőbortól. Kiderül az igazság. A kultúra: nem csipke- és a térdszalag, nem a selyem parapló, semmiesetre sem a rikító külsőségek, hanem a kiművelt tiszta fej.

A két darabot helyes felfogásban, tehetséges rendezői beállításban, pompás színpadi keretben, kitűnő színészi eszközökkel játszották a Honvéd Színház társulata tagjai.

Sugár Misivel az élen tehetség, szív és lelkesedés jellemezte Olsovsky Éva, Kéry Edit, Bakos Gyula, Lengyel János, Keres Emil, Lendvay Gyula, Sándor Lajos, Ferencz László, Deák Sándor és Késmárki Kálmán játéka. Bizonyították, hogy hivatottak a szocialista realista kultúra terjesztésére a honvédség tagjai körében.

Gál Júlia, a csoport vezetője a következőket mondotta az együttes munkájáról:

— Az idén alakult meg a Honvéd Színház. A társulat nagyjából a tavalyi Bányász Színház együtteséből állt össze. Az igazgató a tavalyi bányászgazdát Horváth Ferenc. A társulatot két részre osztották. Az egyik állandóan a vidéket járja. Hathetenként történik a csere. Hat héten át a budapesti részleg a soronkövetkező darabot próbálja.

— Mindenütt, amerre jártunk — mondotta Gál Júlia — a legnagyobb szeretettel fogadtak bennünket. Eljutottunk a legkisebb helységekre is. Voltunk határvadászoknál, más kisebb alakulatoknál és mindenütt, a legnagyobb

sikerrel játszottuk a darabokat. A közönség lelkesedésén mérhetjük le, milyen helyes népi demokráciánk kultúrpolitikája, milyen megértéssel fogadják a régi magyar klasszikusokat. Napról-napra nagyobb bizakodással és szeretettel végezzük munkánkat, mely úgy hisszük, nagymértékben segíti kultúrforradalmunkat.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton este 7 órakor: **Bányászok**. Aranybérlet.

Vasárnap du. 4 órakor: **Házasság hozományai**. — Majakovszkij, bérlet Rendőrtanostály.

Vasárnap este 7 órakor: **Házasság hozományai**. — Bérletszűnet.

Hétfőn este 7 órakor: **Bányászok**. Madách-bérlet.

Keddén este 7 órakor: **Bányászok**. — Szatizsavauskij, bérlet.

Szerdén este 7 órakor: **Bányászok**. Vörösmarty-bérlet.

Csütörtökön este 7 órakor: **Bányászok**. Csokonai-bérlet.

Pénteken este 7 órakor: **Bányászok**. Csokonai-bérlet.

Pénteken este 7 órakor: **Bányászok**. Bérletszűnet.

Szombaton este 7 órakor **Bányászok**. Makarencso-bérlet.

Harc a békéért

címen nagyszabású Feklyaműsort vitetnek a debreceni Békemoziban. A műsor keretében a nemzetközi békeharc kiemelkedő dokumentumfilmjeit mutatja be, így az „1950 május 1. Koreában”, a koreai híradó, „Harcunk a békéért” és a „Békéért” című rövidfilmeket.

A koreai filmek közül az első dokumentumfilm arról, hogy a legkisebb koreai faluban is milyen végtelen szeretettel és türelmeleldéssel várják a termelés emeléséért ünneplők május 1-ét, a nemzetközi munkásszolidaritás nagy ünnepét. A másik koreai film eredeti koreai frontfelvételeket mutat be a néphadsereg győzelmes előnyomulásáról és az amerikai imperialisták vadállati kegyetlenkedéseiről. A „Harcunk a békéért” film a magyar dolgozók békeküzdelmét mutatja be a

termelés vonalán, míg a „Békéért” című film a Szovjetunió II. Össz-szövetségi Békekonzferenciájáról ad számot.

BÉKE

Műsorváltozás! — Műsorváltozás! Filmek a béke szolgálatában! 1 és 2 forintos helyjegyekkel!

Szovjet és magyar híradó
Május 1. Koreában
Koreai híradó
Békéért

METEOR

3, 5, 8 órakor

VIG

4, 6, 8 órakor

VIHAR GRUZIÁBAN

II. rész.

SZOVJET FILMHÉT

Január 21—28.

Hajdúbagoson felsültek a kulákok, a község 108 százalékol ért el a tengeribegyűlésben

A hajdúbagosi helyi tanács elnökeivel beszélgetünk a tengeribegyűlésekről. Mindjárt örömmel üdvözölgö, hogy ezen a téren igen szép eredményeket értek el. Mikor megkérdeztük, hogy történt-e szabotázs a kulákok részéről, két nevet említett, akik el akarták rejteni tengerijüket, hogy ezzel is a dolgozó nép kárára legyenek.

Az egyik Máté Gábor, aki eltagadta kukoricáját, helyesebben csak egyrészt, 4 mázsát vállalt be. Pedig volt ott több is. A községi tanács élt is a gyanúperrel, hogy nincs rendben valami Máté szénája körül.

A Magyar Dolgozók Pártja titkárával emeltek Mátékhoz. Ott játszólag nagy szíveséggel fogadták őket. Gondolták, hátha így nem lesz baj a dologból. De bizony lett, mert a kutatásnál kiderült, hogy Máté 12 mázsa tengerit rejtett el. Pontosán a háromszorosát, mint amennyit bevallott. — Természetesen a tanács sem ült tovább tétlenül és meglették Máté ellen a feljelentést. Az ügy többi részét mostmár a népi demokrácia igazságszolgáltatása intézi.

A másik kulák Szabó Károlyné, nem ment öröletni, hanem a gabonáival ellátatlan dolgozók elől vásárolta fel a kenyert. Ő ellene is megtették a feljelentést az ügyészségen.

Hajdúbagoson is meg kell tanulni a kulákoknak, hogy ma már nem lehet büntetlenül garázdálkodni, hogy a dolgozó nép állama lesújt rájuk ha akár nyíltan vagy burkoltan ártani akarnak a dolgozóknak.

A kulákoknak fáj, hogy jól halad a tengeribegyűlés. Bagoson Szabolcs próbálták, mint Máté is, de rajtavesztettek. A hajdúbagosi dolgozó parasztság pedig rájuk tromfolt és eddig már 108 százalékra teljesítette a tengeribegyűlést.

— Tovább fokozzuk jó eredményeinket — mondotta Lévai Géza szövetkezeti ügyvezető —, ezzel is a békétábor erőstjük, a béke ügyét visszküldjük előre.

Lévai Géza a továbbiakban beszélt a termelési szerződés-kötésekről is. Ő maga 45 holdra kötött szerződést a dolgozó parasztlakkal és jó munkájáért többet közzött is a díszoklevelel kapott. — Bazsa Gerzson szintén jó munkát végzett a termelési szerződés-kötésben, 60 holdda díszekedhet.

— Összel a művészeti versenyben elnyertük a vándoraszózt — mondja büszkén Lévai Géza. — És most már azt hiszem nálunk is marad. Úgy fogunk dolgozni, hogy méltók legyünk eddigi eredményeinkhez, sőt túl is szárnyaljuk azokat.

Felhívás

Felhívjuk a dolgozóknak figyelmét, er a hogy amennyiben je en eri l köheli, elő mák községben vagy városba szándékozik költözni, ezt közbülső nyelven tartozik bejelenteni az illetékes ügyvezetőnek (Debrecen, Bathányi u. 15—17., Hajdúbagos, lón Hősök-tere 4. sz., Hajdúszörményben Kálvin-ter 1. sz., Derecskén Vöröshadsereg u. 8. sz.) amennyiben lakóhelyén való átutazás külön intézkedésekre nincs, úgy a bejelentést írásban kell megtenni az illetékes községi közigazgatásnál, illetve pénzeszedő-lelvásónál. Bejelentés és a papán az elköltözés megkezdésevel köteles az eddigi fogyasztott és még ki nem egyenlített fogyasztás rendezni. A rendezés és kikapcsolás után az illetékes községtől u. n. „Kilépőtábla”-ot kap, mely tartalmazza a fogyasztott és a költözés előtti fogyasztás helyén az áramszámláját rendezte. Az elköltözés helyén csak akkor kaphat újból bekapcsolást, ha a „Kilépőtábla”-t igazolja, hogy e-ó-ó la köhelyén áramszámláját rendezte. — Állami Villamosenergia Szolgáltató V. debreceni üzletigazgatója

5 oldal

1951 január 16.

